

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Děčíně rozhodl samosoudcem Mgr. Petrem Červinkou v právní věci žalobce : [REDACTED], zastoupeného JUDr. Martinem Nedelkou, Ph.D., advokátem se sídlem Olivova 2096/4, Praha1, proti žalovanému: [REDACTED], zastoupeného Mgr. Radkem Pokorným, advokátem se sídlem Klimentská 1216/46, Nové Město, 110 00 Praha 1, o vydání bezdůvodné obohacení ve výši 303.468.662,92 Kč s přísl.,

t a k t o :

- I. Žaloba s návrhem, aby soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 303.468.662,92 Kč s 8,05% zákonným úrokem z prodlení od 25.7.2014 do zaplacení, se zamítá.**
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení k rukám právního zástupce Mgr. Radka Pokorného, advokáta, se sídlem Klimentská 1216/46, Nové Město, 110 00 Praha 1 částku 2.410.320,- Kč, a to do tří dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 31.8.2015 domáhal na žalovaném zaplacení částky ve výši 303.468.662,92 Kč z titulu nároku na vydání bezdůvodného obohacení. V žalobě uvedl, že žalovaný jako provozovatel distribuční soustavy pro elektřinu a žalobce jako zákazník uzavřeli dne 17.5.2012 smlouvu o připojení lokální distribuční soustavy k distribuční soustavě vysokého napětí nebo velmi vysokého napětí č.12_VVN_1003954424. Na jejím základě žalovaný poskytuje žalobci službu distribuce elektřiny, tedy dopravu elektřiny do jeho

odběrného místa a služby s tím související, za kterou žalobce platí dohodnutou cenu. Cena za distribuci elektřiny je cenou regulovanou podle zákona č. 526/1990 Sb., kdy cenovým orgánem příslušným k regulaci cen je Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“). V období od 1.1.2013 do 30.9.2013 žalobce vyrobil celkově 430.189,619 MWh elektřiny. Tato elektřina byla následně z velké části žalobcem též v rámci lokální distribuční soustavy (LDS) spotřebována. (V této souvislosti žalobce uvedl, že výpočet žalobcem skutečně spotřebované elektřiny kvůli specifikům elektřiny není možný. Lze však alespoň stanovit minimální objem žalobcem spotřebované elektřiny tak, že se odečte od celkové žalobcovy výroby celková spotřeba veškerých třetích stran/externích zákazníků připojených do žalobcovy LDS/. Tento rozdíl v rozhodném období činil 412.613,101 MWh, což ve vztahu k výši žalované částky činí 291.069.659,84 Kč). V tomto rozsahu tak žalobce nevyužil služby distribuce žalovaného a pro tuto elektřinu nesjednal smlouvu o distribuci elektřiny. Žalovaný ovšem žalobci vystavil za uvedené období celkem devět faktur, které (vedle dalších poplatků za žalovaným skutečně poskytnuté služby, které žalobce nerozporuje) zahrnují rovněž fakturaci platby složky ceny za distribuci elektřiny na úhradu nákladů spojených s podporou obnovitelných zdrojů energie („POZE“) a kombinované výroby elektřiny a tepla („KVET“) („poplatky za POZE a KVET“). Z jednotlivých faktur přitom jednoznačně vyplývá, že žalovaný poplatky za POZE a KVET fakturoval ve vztahu k vlastním dodávkám elektřiny žalobce, tedy k dodávkám, u nichž žalobce nevyužil služby distribuce žalovaného a tuto elektřinu žalovaný žalobci nedopravil. Žalovaný přitom dle žalobce nemá žádný právní titul účtovat svým zákazníkům poplatky za POZE a KVET za elektřinu, pokud nevyužili služby distribuce žalovaného. Konkrétně pak žalovaný v období od 1.1.2013 do 30.09.2013 v jednotlivých měsících vyfakturoval ve vztahu k vlastním dodávkám elektřiny žalobce následující poplatky za POZE a KVET: 430.189,619 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za POZE a KVET ve výši 250.800.547,87 Kč bez DPH;

z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v lednu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 65.673,586 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 38.287.700,64 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v únoru 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 58.133,130 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 33.891.614,79 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v březnu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 63.150,798 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 36.816.915,23 Kč bez DPH;

z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v dubnu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 48.845,491 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 28.476.921,25 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v květnu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 49.734,132 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 28.994.998,96 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v červnu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 34.808,778 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 20.293.517,57 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v červenci 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 40.553,388 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 23.642.625,20 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v srpnu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 32.783,744 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 19.112.922,75 Kč bez DPH; a
- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v září 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 36.506,572 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 21.283.331,48 Kč bez DPH.

Vedle toho žalovaný žalobci z této částky vyúčtoval 21% DPH v celkové výši 52.668.115,05 Kč. Celkově tedy žalobce žalovanému ve vztahu k vlastním dodávkám elektřiny vyfakturoval poplatky za POZE a KVET v celkové výši 303.468.662,92 Kč včetně DPH.

Žalobce jednotlivé fakturované částky včetně poplatků za OZE a KVĚT za měsíce leden až září 2013 žalovanému uhradil. Následně dospěl žalobce k závěru, že žalovaný v souvislosti s vlastními dodávkami elektřiny žalobce neposkytl žalobci žádnou distribuční službu a že poplatky za POZE a KVET za elektřinu, která nebyla předmětem distribuce ze strany žalovaného, vůbec neměla být žalobci fakturována. Proto úhrada fakturovaných poplatků za POZE a KVET v tomto rozsahu představuje bezdůvodné obohacení žalovaného. Žalobce z toho důvodu zaslal žalovanému výzvu k vydání bezdůvodného obohacení ze dne 11.2.2014. Žalovaný na tuto výzvu odpověděl dopisem ze dne 13.3.2014. Vydání bezdůvodného obohacení odmítl s odůvodněním, že tyto částky byly vyúčtovány v souladu s obecně závaznými právními předpisy a následně byly vyplaceny OTE.

Bezdůvodné obohacení žalovaného spočívá ve fakturaci poplatků za POZE a KVET v období od 1.1.2013 do 30.9.2013, a to ve vztahu k vlastním dodávkám elektřiny žalobce, pro které žalobce nevyužil služby distribuce žalovaného. Oprávnění provozovatele distribuční soustavy vybírat od svých zákazníků poplatky za OZE a KVĚT v uvedeném období vyplývalo ze zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů ve znění účinném do 01.10.2013 („ZoPZE“). Finanční prostředky získané z poplatků za POZE a KVET jsou provozovatelem distribuční soustavy převáděny na společnost [REDAKCE] jako operátora energetického trhu, který pak tyto finanční prostředky přerozděluje jednotlivým výrobcům podporované elektřiny. Z § 28 odst. 1 ve spojení s § 13 odst. 1 ZoPZE přitom vyplývá, že finanční prostředky na podporu elektřiny, včetně poplatků za POZE a KVET, tvoří složku ceny za distribuci elektřiny. To znamená, že provozovatel distribuční soustavy je oprávněn svým zákazníkům fakturovat poplatky za POZE a KVET pouze za poskytnutou službu distribuce elektřiny, tedy v rámci úhrady ceny za poskytnutou službu distribuce elektřiny. Provozovatel distribuční soustavy proto nemá oprávnění účtovat svým zákazníkům poplatky za POZE a KVET, pokud tyto nejsou součástí ceny za distribuci elektřiny, tedy pokud zákazník nevyužil služby distribuce provozovatele distribuční soustavy. Provozovatel distribuční soustavy proto např. nesmí účtovat poplatky za POZE a KVET svému zákazníkovi ve vztahu k elektřině, kterou si zákazník sám vyrobil a sám si ji i distribuuje. Tento závěr byl navíc pravomocně potvrzen i ERÚ v jeho nedávných rozhodnutích z července 2015

[REDAKCE] V předmětném případě je přitom zřejmé, že žalovaný fakturoval žalobci poplatky za POZE a KVET ve vztahu k vlastním dodávkám elektřiny žalobce, které logicky neprošly distribuční soustavou žalovaného. To znamená, že žalovaný nebyl oprávněn žalobci fakturovat jakékoliv platby za distribuci, a tedy ani poplatky za POZE a KVET, které byly podle ZoPZE součástí ceny za distribuci. Vlastní dodávky elektřiny totiž nikdy nebyly

dodávány prostřednictvím distribuční soustavy žalovaného, a nikdy se tak nemohly stát předmětem smlouvy ani fakturace mezi žalobcem a žalovaným. Žalovaný proto v období od 1.1.2013 do 30.09.2013 fakturoval žalobci poplatky na POZE a KVET bez právního důvodu, čímž se na úkor žalobce bezdůvodně obohatil v celkové výši 303.468.662,92 Kč včetně DPH. Je proto povinen bezdůvodné obohacení v plném rozsahu vydat.

Žalovaný v podáních ze dne 21.12.2015 a ze dne 31.3.2016 navrhl žalobu v celém rozsahu zamítnout, když uvedl, že pokud se žalobce odvolává

ERÚ se v Rozhodnutí ERÚ vůbec nezabýval situací, kdy docházelo k (jakékoliv) distribuci elektřiny, nýbrž výlučně situací, kdy k žádné distribuci elektřiny nedocházelo. Samotný žalobce v úvodu své žaloby uvádí, že elektřina, kterou vyrobil, byla distribuována. Z uvedeného důvodu není v této věci možné Rozhodnutí ERÚ a jeho závěry, se kterými se Žalovaný v žádném případě neztotožňuje a považuje je za zcela nesprávné a Rozhodnutí ERÚ za překvapivé, aplikovat na nynější řízení.

Dále namítl, že žalobce jako provozovatel LDS vyrábí, distribuuje a dodává elektřinu jiným subjektům, přičemž některé z těchto subjektů se nacházejí v areálu žalobce. Proto je tvrzení žalobce, že většinu vyrobené elektřiny sám žalobce distribuoval a spotřeboval sporné. Nicméně i kdyby se v řízení prokázalo, že žalobce skutečně tuto elektřinu distribuoval a spotřeboval sám, tak ani tehdy nelze dovodit, že by neměl povinnost hradit příspěvek na POZE ve vztahu k vlastní spotřebě vzhledem k právní úpravě.

Žalovaný podrobně popsal vývoj právní úpravy v dané oblasti a dospěl k závěru, že systém úhrady na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny (dále jen „úhrada za POZE“) v období od 1.1.2013 do 30.9.2013 plně navazuje na předchozí právní úpravu účinnou do 31. prosince 2012, kdy tuto oblast upravoval zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů) ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o podpoře“). Zákon o podpoře byl ve vztahu k úhradě za POZE prováděn Vyhláškou Energetického regulačního úřadu č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou ve znění do 31. prosince 2012 (dále jen „Pravidla“), kdy povinnost provádět úhrady za POZE z vlastní spotřeby elektřiny vyplývala z ustanovení § 33 odst. 2 Pravidel. Pro období od 1.1.2013 do 30.9.2013 dovozuje povinnost odvádět úhradu za POZE z vlastní spotřeby elektřiny z ustanovení § 28 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění novely č. 407/2012 Sb. (dále jen „Zákon o POZE“) ve spojení s vyhláškou Energetického regulačního úřadu č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen, ve znění vyhlášky č. 348/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Vyhláška o způsobu regulace“), a to zejména z obsahu regulačního vzorce obsaženého v příloze č. 6 Vyhlášky. Správnost názoru žalovaného v tomto směru dle něj podporuje rovněž obsah výkladového stanoviska ERÚ č. 2/2013 ze dne 11. července 2013 (dále jen „Stanovisko ERÚ“, jehož přílohou je Stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu ke zpoplatnění spotřeby elektřiny příspěvkem na podporované zdroje elektřiny. Pro období od 1.10.2013 pak povinnost odvádět úhradu za POZE z vlastní spotřeby elektřiny výslovně plyne z ustanovení § 28 odst. 4 Zákona o POZE, ve znění účinném ode dne 2. října 2013. Žalovaný uvedl, že právní předpisy účinné před 1. lednem 2013 a po 1. říjnu 2013 stanovily, že úhrada za POZE má být hrazena i za vlastní

spotřebu elektřiny. V mezidobí sice došlo ke změně relevantní právní úpravy, ze žádného z dokumentů, které změnu relevantní právní úpravy zdůvodňovaly, však neplyne zájem zákonodárce na změně rozsahu subjektů a druhu elektřiny, za kterou se úhrada za POZE má hradit. Nejenom tedy dle historického výkladu je tak jednoznačně nutné dospět k závěru, že úhrada za POZE měla být žalobcem prováděna i v období leden 2013 až září 2013.

Žalovaný dále podrobil právní úpravu teleologickému výkladu, když připustil nejasnost ustanovení § 28 odst. 1 Zákona o POZE účinného v období od 1.1.2013 do 30.9.2013 ve znění: „Operátor trhu má právo na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny a provozní podporou tepla. Tyto náklady jsou operátorovi trhu hrazeny provozovatelem regionální distribuční soustavy a provozovatelem přenosové soustavy z finančních prostředků, které tvoří složku ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny...“. Z ustanovení § 28 odst. 1 Zákona o POZE je dle žalovaného zřejmé, že operátorovi trhu vzniká právo na úhradu POZE. Tyto náklady hradí provozovatel distribuční soustavy a provozovatel přenosové soustavy. Ustanovení nicméně nestanoví tuto povinnost pro přímo určenou skupinu osob za současného vyloučení osob jiných. Pouze uvádí, že úhrada za POZE je součástí finančních prostředků, které tvoří složku ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, tedy stanoví tuto povinnost v jejím nejobecnějším pojetí. Z ustanovení je patrný především důraz na „krytí nákladů spojených s podporou elektřiny“ reflektující účel vyúčtovávání POZE, kterým je podpora obnovitelných zdrojů, s níž je však zároveň spojena souvztažná potřeba krytí těchto nákladů. Skutečnými náklady operátora trhu je součet celkových vyplacených finančních prostředků dle Zákona o POZE, přičemž operátor trhu prostředky získává rovněž prostřednictvím úhrad provozovatele regionální distribuční soustavy a provozovatele přenosové soustavy na základě vyúčtování podpory elektřiny.

Účelem zákona o POZE je především podpora a využití obnovitelných zdrojů a zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě primárních energetických zdrojů k dosažení stanovených cílů stanovených EU v zájmu ochrany klimatu a ochrany životního prostředí, primárně pak promítnutí Směrnice č. 2009/28/ES 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů. Základním úkolem Směrnice je nastavení legislativního rámce pro postupné zvyšování využívání podpory obnovitelných zdrojů. Cílem ustanovení § 28 zákona o POZE je získání peněžních prostředků pro následné závazné naplňování cílů, na nichž je založen Zákon o POZE a které vycházejí z právních předpisů EU. Zákazníci ve smyslu Zákona o POZE jsou recipienti uvedené podpory, je tudíž zcela spravedlivé, aby nesli část nákladů na získávání této podpory, a to prostřednictvím úhrady za POZE. Naopak by bylo zcela jistě nespravedlivé, kdyby tyto náklady nesli pouze někteří ze zákazníků, kteří ale jinak v plném rozsahu využívají výhod podpory. Uvedené rozdíly by vedly k diskriminaci zákazníků, kteří byli nuceni úhradu za POZE zaplatit, oproti zákazníkům, kteří by tuto povinnost neměli. Žalovaný má tudíž za to, že ustanovení je třeba chápat ve výše uvedeném zákonem předpokládaném obecném smyslu. V případě nejasnosti ustanovení, lze na základě účelu relevantních právních norem dospět k závěru, že uvedená povinnost náleží všem zákazníkům, což je zároveň spravedlivým a nediskriminujícím řešením.

Pokud zákon o POZE neukládá povinnost přímé úhrady ve prospěch operátora trhu žádnému jinému subjektu než provozovatelům regionální distribuční soustavy a provozovatelům přenosové soustavy, je logické, že právě i žalovaný musel úhradu za POZE od subjektů povinných takové úhrady provádět vybírat. Regulační vzorec zakotvený v příloze č. 6 vyhlášky o způsobu regulace počítal s tím, že úhrada za POZE se bude vztahovat i na vlastní spotřebu elektřiny. Žalovaný tak v období od 1. ledna 2013 do 1. října 2013 nečinil nic jiného, než že postupoval v souladu s pro něj závaznou, relevantní právní úpravou, kterou si, i

s ohledem na znění podzákonných předpisů, Stanoviska MPO a Stanoviska ERÚ interpretoval tak, že úhrada za POZE má být hrazena i z vlastní spotřeby elektřiny. Je zcela zjevné, že totožný právní názor zastával i žalobce, který žalovaným předkládané faktury řádně hradil a ve vztahu k výši úhrady za POZE proti těmto neměl námitek.

Žalovaný postupoval při účtování úhrady POZE ve vztahu k žalobci v souladu s ustanovením § 2 odst.1 vyhlášky o stanovení způsobu a termínu účtování a hrazení složky ceny za přenos elektřiny, přepravu plynu, distribuci elektřiny a plynu na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, decentralní výroby elektřiny a biometanu a o provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o zúčtování), která byla účinná od 1. ledna 2013 do 1. října 2014 (dále jen „Vyhláška o zúčtování“) a vyúčtoval složku ceny za distribuci elektřiny na úhradu POZE žalobci jako provozovateli lokální distribuční soustavy za množství elektřiny, za které se úhrada za POZE hradí, a to prostřednictvím faktur, které žalobci měsíčně zasílal, když údaje pro fakturaci žalovanému sděloval žalobce, a to prostřednictvím jednotlivých měsíčních výkazů. Žalobce Žalovaným zasílané faktury bez dalšího hradil. Žalovaný pak finanční prostředky (úhradu za POZE) získané od žalobce v souladu s ustanovením § 13 odst. 1 Zákona o POZE odvedl na základě faktury, kterou mu tento vystavil, operátorovi trhu. Žalovaný tedy finanční prostředky, které od žalobce obdržel jako úhradu za POZE, obratem převedl na operátora trhu s tím, že částku DPH ve výši 21% odvedl státu. Žalovaný tak nebyl konečným, příjemcem úhrady za POZE, a proto je přesvědčen, že není v řízení o žalobě pasivně věcně legitimovaný, neboť byl pouhým prostředníkem při získávání a následném přeposílání úhrady za POZE od zákazníků ve prospěch operátora trhu. Na podporu tohoto tvrzení uvedl řadu rozhodnutí Nejvyššího soudu (např. rozhodnutí sp. zn. 28 Cdo 2552/2011, ze dne 19. 7. 2012).

Jako argument pro zamítnutí žaloby uvedl žalovaný rovněž skutečnost, že pokud by se skutečně na straně žalovaného jednalo o bezdůvodné obohacení, nelze zpochybnit, že žalovaný jednal v roce 2013 ve vztahu k úhradám za POZE v dobré víře, a proto by jej v souladu s ustanovením § 3000 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, neměla povinnost k vydání bezdůvodného obohacení postihnout.

Žalovaný dále zpochybnil oprávněnost nároku žalobce v rozsahu DPH ve výši 21 %, tedy oprávněnost požadavku v rozsahu částku 68.429.146,- Kč, když ohledně této částky nepochybně žalobce jako registrovaný plátc DPH v rámci své ekonomické činnosti uplatnil odpočet daně v souladu s § 72 a násl. zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „ZDPH“). O uvedenou částku tak byla ponížena daňová povinnost žalobce, a žalobce tedy tuto částku ve prospěch státu nehradil, když tato částka mu tak byla prostřednictvím odpočtu DPH v souladu s daňovými předpisy de facto vrácena zpět.

Žalobce v podání ze dne 30.3.2016 k námitkám žalovaného uvedl, že rozhodnutí Energetického regulačního úřadu („ERÚ“), ve kterých ERÚ pravomocně potvrdil, že v období mezi 1.1.2013 a 30.09.2013 („rozhodné období“) distribuční společnosti nebyly oprávněny fakturovat složku ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny („složka ceny za POZE“) za vlastní spotřebu elektřiny, při nichž nedochází k užití služby distribuce poskytované distribuční společnostmi na základě smlouvy o distribuci elektřiny

nelze z pohledu žalovaného považovat za překvapivá. Jedná se pak o pravomocná rozhodnutí o nejen skutkově ale i z právního hlediska identických záležitostech, která vydal jediný správní orgán, jenž je v České republice příslušný v těchto věcech rozhodovat. Soud by tak měl dle § 135 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v této předběžné otázce

vyjít ze závěrů těchto rozhodnutí. ERÚ pak v těchto svých rozhodnutích definoval lokální spotřebu jako takovou spotřebu, kdy výrobce (i) sám elektřinu vyrobí, (ii) sám ji spotřebuje, aniž byla dodána do distribuční soustavy třetího subjektu a (iii) není tak využito služby distribuce na základě smlouvy o distribuci. Právním titulem k fakturaci složky ceny za POZE je podle ERÚ poskytnutí služby distribuce elektřiny na základě smlouvy o distribuci elektřiny. Jak přitom žalobce detailně doložil již v žalobě, elektřinu tvořící vlastní dodávky, které jsou předmětem sporu, si žalobce (i) sám vyrobil, (ii) sám spotřeboval, (iii) tato elektřina nikdy nebyla dodána do distribuční soustavy žalovaného a (iv) pro tyto dodávky nikdy nebyla uzavřena smlouva o distribuci a v konečném důsledku tedy nebylo využito služeb distribuce žalovaného.

Pokud žalovaný argumentuje historickým a teleologickým výkladem rozhodné právní úpravy, kdy dochází k nelogickému závěru, že v rozhodném období se povinnost hradit složku ceny za POZE vztahovala i na lokální spotřebu výrobců, ačkoliv právní předpisy tuto povinnost v rozhodném období vůbec nestanovily, namítá žalobce, že zákon č. 180/2005 Sb. (dále jen zákon o podpoře popř. ZoPOZE) pozbyl účinnosti k 1.1.2013 a ustanovení § 33 odst. 2 Pravidel sám ERÚ vyhláškou č. 438/2012 Sb. zrušil a předmět jeho úpravy nebyl do ZoPOZE ani do žádného podzákonného právního předpisu účinného od 1.1.2013 nijak přejat. Byl tedy k 1.1.2013 bez náhrady zrušen. Pokud zákonodárce nebo zmocněný podzákonný právo tvůrce některé dosud výslovně upravované právo či povinnost novou právní úpravou bez náhrady zruší, nelze z toho dovozovat nic jiného než zákonodárcův záměr toto právo/povinnost zrušit. Jakýkoliv jiný výklad je čistě účelová spekulace. Žalovaný tedy na jednu stranu připouští, že povinnost úhrady složky ceny za POZE z vlastní spotřeby elektřiny byla právními předpisy upravena pouze v období před 1.1.2013 a po 1.10.2013 a potvrzuje, že v rozhodném období žádné účinné právní předpisy tuto povinnost nestanovily, avšak následně aby tuto povinnost dovedl, uvádí velmi komplikovanou a nesmyslnou konstrukci údajné kontinuity právních předpisů, kterou dochází k nepřipustnému rozšiřujícímu výkladu, jímž adresátům normy ukládá více povinností, než stanoví ZoPOZE či jiný zákon. Výklad žalovaného pak vede k nepřipustnému rozšiřujícímu výkladu zákona. Pokud žalovaný dovozuje existenci povinnosti hradit složku ceny za POZE i ve vztahu k lokálně spotřebované elektřině pouze z toho, že tato povinnost byla právní úpravou stanovena v období před a po rozhodném období, namítá žalobce, že kdyby povinnost úhrady složky ceny za POZE z lokální spotřeby existovala již od 1.1.2013, neměl by zákonodárce jediný důvod k novelizaci § 28 odst. 4 ZoPOZE, která nabyla účinnosti dne 2.10.2013. Tato novelizace již povinnost úhrady platby za POZE z lokální spotřeby do zákona zavedla, a to jako peněžitou povinnost ex lege bez vazby na plnění poskytnuté na základě smlouvy o distribuci elektřiny. Změna právní úpravy byla zřejmá již jenom z toho, že se od 2.10.2013 nejednalo o složku ceny za distribuci elektřiny, ale o „cenu na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny“, a v § 28 odst. 4 ZoPOZE stanovil, které subjekty a v jakých případech byly povinny tuto platbu hradit.

Teleologický výklad žalovaného dovozuje existenci povinnosti úhrady složky ceny za POZE z lokální spotřeby výhradně na základě podzákonných norem a je tedy v příkrém rozporu s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen LZPS), podle něhož povinnosti mohou být ukládány na základě zákona a v jeho mezích, a čl. 11 odst. 6 LZPS, podle kterého daně a poplatky lze ukládat pouze na základě zákona. ERÚ není orgánem oprávněným ke stanovení poplatků ani daní. ERÚ je zmocněn pouze k regulaci cen podle zákona č. 526/1990 Sb., zákon o cenách („Zákon o cenách“). Ten v § 1 odst. 2 písm. a) definuje cenu jako peněžní částku sjednanou při nákupu a prodeji zboží. Pod pojem zboží spadají dle § 1 odst. 1 Zákona o cenách také služby. Z logiky věci tedy není možný takový

teleologický výklad, podle kterého by se složka ceny za distribuci měla hradit bez sjednání nákupu služby distribuce. Naopak z něj jednoznačně plyne, že složku ceny za POZE/distribuci je možné fakturovat jen tehdy, pokud je skutečně poskytnuta služba distribuce na základě smlouvy o distribuci, neboť jedině v tomto případě může ERÚ stanovit výši složky ceny za POZE postupem podle Zákona o cenách. K poskytnutí této služby a ani k uzavření smlouvy o distribuci elektřiny, kterou si žalobce sám vyrobil a spotřeboval, však v předmětném případě nedošlo a ani dojít nemohlo.

Pokud pak jde o vyhlášku ERÚ č. 140/2009 Sb. (dále jen Vyhláška o způsobu regulace), jejím adresátem nebyl provozovatel distribuční soustavy, ale sám ERÚ, který si prostřednictvím vyhlášky o způsobu regulace sám pro sebe stanovil, jak bude rozhodovat o cenách a co bude brát v potaz. Dovození povinnosti pouze na základě takové nerelevantní podzákoné normy, zvláště v situaci, kdy údajná povinnost není stanovena zákonem a ani na základě zákonného zmocnění, je v rozporu s čl. 4 odst. 1 LZPS. I kdyby se tedy čistě teoreticky uplatila žalovaného účelová verze teleologického výkladu, nelze takový příkrý rozpor s čl. 4 odst. 1 LZPS teleologickým výkladem překonat. Pokud jde o Stanovisko ERÚ, sám ERÚ jej pro vnitřní rozporuplnost a neaplikovatelnost v praxi zrušil, když v jednom ze svých shora uvedených rozhodnutích uvedl, že „na základě uvedeného stanoviska se nevyvinula žádná ustálená rozhodovací praxe, která by ERÚ zavazovala“.

Pokud žalovaný argumentuje údajnou "nespravedlností" úpravy v případě, pokud by stanovovala, že by pouze někteří zákazníci nesli náklady spojené s úhradou složky ceny za POZE, namítá žalobce, že v rozhodném období nebyl žalobce zákazníkem ve vztahu k jím vyrobené a lokálně spotřebované elektřině ve smyslu ZoPOZE. Definici pojmu Zákazník obsahuje § 2 odst. 2 písm. a) bod. 17 Energetického zákona, který Zákazníka označuje jako osobu, která nakupuje elektřinu pro své vlastní konečné užití v odběrném místě. Je zřejmé, že jestliže si žalobce elektřinu sám vyrobil, spotřeboval a nevyužil pro tuto elektřinu služeb distribuce jiného subjektu na základě smlouvy o distribuci, nemohl být osobou, která nakupuje elektřinu ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) bod 17 Energetického zákona. Tvzení žalovaného, že žalobce byl zákazníkem ve smyslu Energetického zákona, je tedy nepravdivé. Ačkoliv se žalovanému může právní úprava v rozhodném období zdát jako nespravedlivá či diskriminační, nelze na základě této subjektivní domněnky dovozovat či rozšiřovat jakoukoliv povinnost na jiné subjekty než na ty, kterým ji výslovně uloží zákon. Jak vyplývá z judikatury Ústavního soudu ČR, „je vždy odpovědností státu a konkrétně moci zákonodárné, pokud rozhodne, že určité skupině subjektů poskytne méně výhod než jiné, pokud se takové rozdílné zacházení opírá o legitimní důvod a není učiněno na základě libovůle. Jakékoliv dovozování povinnosti pouze na základě výkladu podzákoných právních předpisů bez zřejmého zákonného zmocnění je vyloučené. To platí tím spíše v situaci, kdy se jedná o podzákoné normy, jejichž adresátem není ani žalobce a ani žalovaný. Je tedy zřejmé, že tento extenzivní výklad žalovaného je v rozporu s čl. 4 odst. 1, resp. čl. 11 odst. 6 LZPS.“

Dle žalobce žalovaný ve své argumentaci vůbec nezohledňuje závěry ERÚ vyplývající ze shora citovaných rozhodnutí ohledně právního titulu, na základě kterého byly dotčené subjekty v rozhodném období povinny složku ceny za POZE hradit. Právě otázka právního titulu je však klíčová pro určení existence jakékoliv povinnosti. Jak ERÚ uvedl v rozhodnutích, dostatečným právním titulem může být pouze právní norma nebo soukromoprávní závazek. Dle názoru ERÚ uvedeného v jeho rozhodnutích „ZoPOZE v rozhodném období nevymezoval povinné subjekty, které jsou povinny složku ceny za POZE

hradit. Zákon tedy uváděl konkrétní právní povinnost, ale nevymezoval již personální okruh jejích adresátů." Žádná právní norma tedy nebyla v rozhodném období právním titulem, který by stanovoval povinnost hradit složku ceny za POZE z lokální spotřeby. ERÚ dále uvedl, že titulem, který v rozhodném období stanovoval povinnost hradit složku ceny za POZE, byla pouze smlouva o distribuci elektřiny ve smyslu § 50 odst. 1 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů („energetický zákon"). Tato smlouva však nebyla uzavřena ve vztahu k elektřině spotřebované lokálně. Jestliže mezi žalobcem a žalovaným neexistovala pro dodávky elektřiny v rámci lokální spotřeby žádná smlouva o distribuci, neexistoval logicky ani žádný právní titul, na jehož základě byl žalovaný v rozhodném období oprávněn složku ceny za POZE z lokální spotřeby po žalovaném fakturovat. Jestliže tedy žalovaný po žalobci nárokoval uhrazení platby složky ceny za POZE z lokální spotřeby, tedy elektřiny nedodané distribuční soustavou žalovaného, aniž existoval právní titul, který by ho k tomuto opravňoval, bezdůvodně se obohacoval na úkor žalobce. Šlo přitom o bezdůvodné obohacení na základě plnění bez právního důvodu.

Žalobce dále namítnul nesprávnost aplikace zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále NOZ), při posuzování bezdůvodného obohacení ze strany žalovaného, když tento zákon nabyl účinnosti až dne 1.1.2014, zatímco rozhodné období trvalo od 1.1.2013 do 30.9.2013.

V otázce absence pasivní legitimace žalovaného žalobce namítnul, že ani jeden z rozsudků citovaných ze strany žalovaného není pro předmětný případ relevantní. Pokud žalovaný operátorovi trhu skutečně hradil i další platby, nejenom z příjmu z plateb složky ceny za distribuci elektřiny (což dosud navíc ani neprokázal), jednal vůči operátorovi trhu bez právního důvodu. Neexistoval tedy žádný právní titul, na základě kterého byl žalovaný oprávněn po žalobci platby složky ceny za POZE za elektřinu, kterou nedodal svojí distribuční soustavou nebo kterou nedodal žalobce jiným zákazníkům na základě smlouvy o distribuci elektřiny, požadovat. Jedná se tedy o zcela odlišnou situaci, a proto žalovaným uvedená rozhodnutí nejsou aplikovatelná na předmětný případ.

Pokud žalovaný argumentuje neoprávněností požadavku žalobce v rozsahu DPH, žalobce namítá, že vydáním bezdůvodného obohacení se rozumí vydání všeho, co obohacený přijal bez právního důvodu bez ohledu na cokoliv dalšího. Skutečnost, že žalobce získal DPH zpět v rámci odpočtu, nebrání vzniku bezdůvodného obohacení. Jelikož totiž žalovanému ve skutečnosti nevzniklo právo na fakturaci DPH, logicky nebyl ani žalobce oprávněn provést odpočet DPH. V důsledku toho má tedy žalobce dluh na dani a žalovaný má ve vztahu ke státu naopak nárok na navrácení přeplatku na dani.

Žalovaný pak ve vyjádření ze dne 20.6.2016 k navzájem sporným otázkám doplnil své názory na problematiku bezdůvodného obohacení a účelu příspěvku POZE. Podrobně se zabýval obsahem důvodové zprávy k Novele Zákona o podpoře. Uvedl, že ze Zákona o podpoře, důvodové zprávy ani žádného právního předpisu nevyplývá, že by se provozovatel regionální distribuční soustavy měl vlastními finančními zdroji podílet na úhradě podpory výroby elektřiny. Celý systém podpory byl nastaven takovým způsobem, že veškeré finanční prostředky, které byly potřeba na poskytování podpory oprávněným subjektům, musely být získány ze dvou zdrojů: státního rozpočtu a Příspěvků POZE. Příspěvek POZE pak představuje vyrovnávací příspěvek, který měl distributorovi elektřiny pokrýt náklady spojené s výplatou podpory výrobcům elektřiny. Dále žalovaný na podporu svých závěrů vyložil vývoj a specifikaci rozhodné právní úpravy. Na základě svého rozboru pak dovodil, že zákonodárce

rozhodně nezamýšlel v oblasti financování podpory provádět v období od 1.1.2013 oproti období předcházejícímu jakékoli změny. Žalovaný nevyklučuje, že krátké období, pro které Příspěvek POZE ve vztahu k vlastní výrobě elektřiny nevyplýval ze zákona přímo, mohlo nanejvýš existovat z důvodu opomenutí zákonodárce. Právní předpisy přitom Příspěvek POZE za vlastní spotřebu elektřiny předpokládaly v každém období legislativních změn, a to v souladu se smyslem a účelem právní úpravy financování, kterým je získání finančních prostředků na financování podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a spravedlivému rozložení nákladů na toto financování. Dále žalovaný ve vyjádření dospěl k závěru, že výklad právních předpisů odporující názoru žalovaného, že Příspěvek POZE měl být ve vztahu k vlastní spotřebě hrazen i v rozhodném období, by ve svém důsledku vedl ke stavu, který by byl v rozporu s ústavním pořádkem, neboť by založil nespravedlivou diskriminaci mezi spotřebiteli elektřiny a i jinými subjekty v rámci lokální distribuční soustavy provozované žalobcem. Žalovaný dále ve vyjádření ve vztahu k částce 52.668.115,05 Kč představující DPH ve výši 21 % odvedené žalovaným z částek vyúčtovaných žalobci, jejichž vrácení se žalobou domáhá, uplatnil kompenzační námitku s poukazem na to, že tuto částku žalovaný řádně odvedl správci daně na základě zákonem mu uložené povinnosti dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, a proto takto vynaložený náklad lze chápat jako nutný náklad ve smyslu ustanovení § 458 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Žalovaný dále rozvedl úvahy o tom, že případné rozhodnutí o přiznání nároku žalobci by bylo rozporné s veřejným zájmem. Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že rozhodnutí ERÚ, které žalobce na podporu svého nároku cituje bylo vydáno na základě skutkově odlišných okolností, a nelze tedy na jeho základě dovozovat stejný závěr pro předmětný spor mezi žalobcem a žalovaným. Ve sporu, na základě něhož bylo rozhodnutí ERÚ vydáno, se ERÚ nezabýval distribucí elektřiny, která je ve sporu mezi žalobcem a žalovaným přítomna. Proto dovozuje neaplikovatelnost rozhodnutí ERÚ v nynější věci. Žalovaný je pak toho názoru, že žalobce jako provozovatel lokální distribuční soustavy distribuuje elektřinu v rámci lokální distribuční soustavy jiným subjektům, když z jím předložených měsíčních výkazů nevyplývá skutečnost, že by žalobce distribuoval a spotřebovával elektřinu v LDS žalobce sám.

Soud vzal ze smlouvy o připojení lokální distribuční soustavy k distribuční soustavě vysokého napětí nebo velmi vysokého napětí [REDAKCE] za prokázané, že na základě této smlouvy uzavřené mezi žalovaným jako provozovatelem distribuční soustavy (PDS) a žalobcem jako provozovatelem LDS se žalovaný zavázal zachovat připojení LDS provozované žalobcem k regionální soustavě a zajistit provozovateli dohodnutý rezervovaný příkon a výkon a žalobce se zavázal uhradit podíl na oprávněných nákladech. [REDAKCE]

Z měsíčních výkazů o konečné spotřebě v LDS provozované žalobcem, které jsou žalobcem zasílány operátorovi trhu, v období od 1.1.2013 do 30.9.2013 vzal soud za prokázáno, že v LDS bylo vyrobeno a spotřebováno množství elektrické energie specifikované právě v těchto měsíčních výkazech. K těmto důkazům žalovaná uvedla, že jde o měsíční výkazy o konečné spotřebě v lokální distribuční soustavě, kdy vždy za celé rozhodné období, tedy od 1.ledna do konce září 2013 je v kolonce 6 uvedena jako lokální celková spotřeba výrobců elektřiny spotřebovaná v areálech výroben 0 za celé období. Spotřeba byla tedy v těchto areálech nulová, je tedy z toho zřejmé, že žalobce celou elektřinu kterou vyrobil, v tomto rozsahu distribuoval a prodával svým zákazníkům. Veškerá tedy vyrobená elektřina byla distribuována v rámci LDS a podléhala zpoplatnění ohledně příspěvku na POZE.

K tomu žalobce uvedl, že z této kolonky ovšem nevyplývá, že by nedošlo ke spotřebě této elektřiny též v areálu, že by nedošlo ke spotřebě této elektřiny v lokální distribuční síti

v areálu výroben, odkazuje na již samotný názor žalované, která uváděla že povinnost k odvodu, příspěvku na POZE vzniká na základě uzavřené distribuční smlouvy, která v dané věci z logiky věci být uzavřena nebyla, neboť žalobce měl postavení jak výrobce tak provozovatele lokální distribuční sítě, tak zároveň spotřebitele, proto sám se sebou žádnou smlouvu neuzavíral, taková smlouva uzavřena nebyla a z logiky věci tedy ani mu nemohla vzniknout povinnost odvádět příspěvek na POZE.

K tomu žalovaný namítl, že nikdy netvrdil, že by povinnost k odvodu příspěvku na POZE vznikla pouze v momentě, kdy je uzavřena distribuční smlouva, tato povinnost vzniká všem subjektům již přímo na základě zákona.

Ohledně částek účtovaných žalovaným žalobci za spotřebu elektřiny a služeb za období od 1.1.2013 do 30.9.2013 bylo v řízení prokázáno, že žalovaný vyfakturoval poplatek za POZE a KVET ve výši 250.800.547,87 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v lednu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 65.673,586 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 38.287.700,64 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v únoru 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 58.133,130 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 33.891.614,79 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v březnu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 63.150,798 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 36.816.915,23 Kč bez DPH;

z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v dubnu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 48.845,491 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 28.476.921,25 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v květnu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 49.734,132 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 28.994.998,96 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v červnu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 34.808,778 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 20.293.517,57 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v červenci 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 40.553,388 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 23.642.625,20 Kč bez DPH;

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v srpnu 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 32.783,744 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 19.112.922,75 Kč bez DPH; a

- z faktury [REDAKCE] vyplývá, že v září 2013 činily vlastní dodávky elektřiny žalobce 36.506,572 MWh, za které žalovaný vyfakturoval poplatek za OZE a KVET ve výši 21.283.331,48 Kč bez DPH.

Vedle toho žalovaný žalobci z této částky vyúčtoval 21% DPH v celkové výši 52.668.115,05 Kč. Celkově tedy žalobce žalovanému ve vztahu k vlastním dodávkám

elektřiny vyfaktoval poplatky za POZE a KVET v celkové výši 303.468.662,92 Kč včetně DPH.

Mezi účastníky řízení bylo nesporné, že žalobce jednotlivé fakturované částky včetně poplatků za POZE a KVET za měsíce leden až září 2013 žalovanému uhradil. Součástí těchto faktur bylo plnění, které bylo počínaje fakturou za únor 2013 označováno jako „cena příspěvku na OZE+KVET- výroba“. Žalobce pro účely objasnění svého nároku používá v řízení pojem „vlastní dodávky elektřiny“, který v žalobě vymezil ve vztahu k elektřině, která byla vyrobena a dodána do LDS provozované žalobcem bez využití RDS provozované žalovaným.

Dne 2.7.2004 vyzval žalobce žalovaného k vydání bezdůvodného obohacení, což žalovaný v odpovědi ze den 3.9.2014 odmítl. Toto zjištění soud učinil z korespondence mezi účastníky.

Ohledně plateb mezi operátorem trhu a žalovaným vzal soud za prokázáno, že operátor trhu [REDAKCE] zasílal žalovanému měsíčně souhrnné faktury (vystavené dle měsíčních výkazů o konečné spotřebě v jednotlivých LDS), na jejichž základě žalovaný platil (mimo jiné) operátorovi trhu příspěvky na POZE týkající se LDS provozované žalobcem v rozhodném období od 1.1.2013 do 30.9.2013. Toto zjištění soud učinil z faktur [REDAKCE]

[REDAKCE] jakož i z potvrzení o úhradě těchto fakturovaných částek vystavených žalovaným dne 19.3.2013, 19.4.2013, 21.5.2013, 19.6.2013, 22.7.2013, 19.8.2013, 18.9.2013, 18.10.2013, 19.11.2013.

Pokud jde o odvod DPH z výše uvedených částek ze strany žalovaného, vzal soud za prokázáno, že příslušná DPH z příspěvků na POZE byla státu odvedena. Výše uvedené zjištění soud učinil z potvrzení o platbě DPH žalovaným ze dne 25.3.2013, 25.4.2013, 27.5.2013, 25.6.2013, 25.7.2013, 26.8.2013, 25.9.2013, 25.10.2013, 25.11.2013.

K těmto listinným důkazům soud uvádí, že obsahují posun o jeden měsíc, neboť provozovatelé LDS měli povinnost operátorovi trhu předložit požadované údaje (měsíční výkazy) do 15. D následujícího měsíce, operátor trhu vystavoval faktury již před tímto datem. Proto byl např. příspěvek na POZE, který byl účtován žalobci za leden 2013, byl fakturou operátora trhu zúčtován za měsíc únor 2013 atd.

Zde je nutno uvést, že soud nemá žádný důvod pochybovat o věcné správnosti těchto listin, tedy není žádný důvod pochybovat, že veškeré předmětné příspěvky na POZE byly žalovaným skutečně odvedeny operátorovi trhu. Stejně tak žalovaný provedl odvod příslušné DPH státu z těchto příspěvků.

Ohledně vlastní výroby elektřiny a provozu LDS žalobcem tento uvedl, že provozuje LDS, do které dodává vlastní vyrobenou elektřinu a zároveň je do této LDS dodávána elektřina z distribuční sítě žalovaného. Objem elektřiny dodávané do LDS z distribuční sítě žalovaného dosáhl za celé období 474.954,008 MWh, odběr žalobce z distribuční sítě

žalovaného dosáhl 322.375,928 MWh a odběr třetích osob činil 152.578,080 MWh. Výroba žalobce činila 430.189,619 MWh, spotřeba třetích osob připojených do LDS činila 152.578,080 MWh. Rozdíl činí 277.611,539 MWh. Tuto elektřinu vyrobil a spotřeboval sám žalobce. Při ceně 583,-Kč za 1MWh tomu odpovídá příspěvek na POZE ve výši 195.835.507,96 Kč včetně DPH. K tomu žalovaný uvedl, že otázka povahy elektřiny v posuzovaném případě nemá relevanci. V rozhodném období žalobce odebral ze distribuční soustavy žalovaného celkem 474.953,370 MWh elektřiny, což vyplývá z měsíčních výkazů o spotřebě elektřiny žalobcem. Za tuto cenu měl žalobce povinnost zaplatit žalovanému hradit cenu za distribuci, jejíž součástí byl i příspěvek na POZE.

Soud vzal za prokázáno, že v rozhodném období byla do LDS dodávána jak elektřiny vyrobená žalobcem, tak elektřiny dopravená žalovaným. Bylo prokázáno, že část elektřiny spotřeboval sám žalobce v rámci LDS a část elektřiny spotřebovali v LDS zákazníci žalobce, kterých bylo 115. Tato zjištění soud učinil z výpisů z žalobcova systému ENERGIS včetně vysvětlujících tabulek a seznamu zákazníků žalobce (přílohy nadepsané jako 39,40,41). Zde je třeba uvést, že soud nepovažuje poměr elektřiny vyrobené žalobcem a jím spotřebované, příp. jeho zákazníky v LDS a dopravené do LDS žalovaným a tam spotřebované ať už žalobcem či jeho zákazníky za podstatný. Podstatné je prokázání tvrzení, že žalobce dodával jím vyrobenou elektřinu do LDS a tam byla spotřebována. V této souvislosti je nutno poukázat na dokazování shora, že sám žalobce v měsíčních výkazech vůči operátorovi trhu vykazoval lokální spotřebu v areálech výroben jako nulovou.

Po provedeném dokazování má soud za to, že žaloba s návrhem, aby soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 303.468.662,92 Kč s přísl. není důvodná.

Podstata sporu spočívá v odpovědi na otázku, zda v období od 1.1.2013 do 30.9.2013 existovala povinnost hradit příspěvek POZE z lokální spotřeby výrobců.

Podle § 2 odst. 1 písm. g) Pravidel trhu s elektřinou (vyhl. č. 541/2006 Sb.) ve znění účinném mimo jiné i v období od 1.1.2013 do 30.9.2013 je lokální spotřebou výrobců elektřina vyrobená ve výrobně elektřiny a spotřebovaná tímto výrobcem nebo jiným účastníkem trhu s elektřinou bez použití přenosové nebo regionální distribuční soustavy. Lokální spotřeba výrobců nezahrnuje technologickou vlastní spotřebu elektřiny.

Soud ve shodě s žalovaným dospěl k závěru, že ke správnému výkladu předmětné právní úpravy lze dojít nejen za použití jazykového, ale pouze při současném přihlédnutí k výkladu historickému a teleologickému. Ke stejnému závěru došel zdejší soud i v rozsudku ve věci [REDAKCE]. Z tohoto rozsudku, s jehož závěry ve shodě s ust. § 13 o.z. souhlasí i soud projednávající tuto věc, soud cituje :

Cílem podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů je zajištění dosažení závazného cíle ve výši podílu 13% na hrubé konečné spotřebě energie v ČR do roku 2020. Pro dosažení uvedeného cíle se Česká republika rozhodla podporovat výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů a kombinované výroby elektřiny a tepla, a to ve formě finančních plnění, která jsou vyplácena výrobcům elektřiny za vyrobenou a účelně spotřebovanou elektřinu, případně elektřinu dodanou do elektrizační soustavy. K plnění uvedeného závazku je nutné zajištění odpovídajících finančních prostředků. Podpora energie z obnovitelných zdrojů vyplývá z obecného cíle Evropské unie postupně zvyšovat celkové využívání energie z obnovitelných zdrojů, a zajistit tak energetickou potřebu Evropské Unie v dlouhodobém

horizontu. Tento cíl je zakotven v čl. 194 Smlouvy o fungování Evropské unie, který je dále dopodrobna rozvíjen prostřednictvím celé řady dalších dokumentů, včetně souvisejících právních předpisů. Významný právní předpis pro tuto oblast představuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, která nahradila původní Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady 2001/77/ES. Uvedená směrnice stanovila každé členské zemi závazek dosáhnout do roku 2020 stanoveného podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie. Pro Českou republiku byla tato povinnost stanovena v rozsahu minimálně 13 %. Pro dosažení tohoto cíle bylo potřebné zatraktivnit oblast výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, k čemuž v České republice došlo ve formě institutu podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Jednou ze stěžejních otázek fungování systému podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů se tak logicky stala i problematika zajištění financování systému podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. V souladu s původní směrnicí 2001/77/ES byl zpracován a schválen zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (dále jen Zákon o podpoře).

Dle § 6a odst. 1 Zákona o podpoře ve znění účinném od 28.10.2010 provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy má právo na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů. Vícenáklady provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele regionální distribuční soustavy podle předchozí věty jsou hrazeny složkou ceny za přenos elektřiny nebo ceny za distribuci elektřiny na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů regulované Úřadem a dotací z prostředků státního rozpočtu.

Dle odst. 2 Zákona o podpoře vláda stanoví nařízením limit prostředků státního rozpočtu pro poskytnutí dotace na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů do 31. října kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, pro který Úřad stanoví ceny za přenos elektřiny nebo ceny za distribuci elektřiny.

Dle odst. 3 Zákona o podpoře pokud limit prostředků státního rozpočtu stanovený podle odstavce 2 nepostačuje na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů, zahrne Úřad zbývající vícenáklady provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele regionální distribuční soustavy do složky ceny na přenos elektřiny nebo ceny na distribuci elektřiny na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů.

Dle odst. 4 zákona o podpoře úřad vyhláší formou sdělení ve Sbírce zákonů s účinností od 1. ledna kalendářního roku výši vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů hrazených provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli regionální distribuční soustavy formou dotace z prostředků státního rozpočtu.

Z uvedeného ustanovení je patrné, že podpora výroby elektřiny je pro žalovaného jako provozovatele RDS vícenákladem, kdy vícenáklady jsou hrazeny složkou ceny za přenos elektřiny nebo ceny za distribuci elektřiny na úhradu vícenákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů regulované Úřadem a dotací z prostředků státního rozpočtu (tzn. prostředky na podporu se skládají z úhrady POZE a dotace ze státního rozpočtu).

V období před 1.1.2013 dále upravovala problematiku úhrad POZE § 33 vyhláška Energetického regulačního úřadu č.241/2005 Sb. (Pravidla trhu s elektřinou), dle jejíhož odst. 2 měl cenu na krytí vícenákladů spojených s podporou elektřiny (tj. úhrada POZE) účtovat provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy za veškerou elektřinu skutečně

dodanou zákazníkům, jejichž zařízení je připojeno k této soustavě, včetně spotřeby zákazníků v ostrovním provozu na území České republiky prokazatelně odděleném od elektrizační soustavy a lokální spotřeby výrobců, jejichž zařízení je připojeno k této soustavě, a v případě provozovatele distribuční soustavy také za ostatní spotřebu provozovatelů distribučních soustav. Provozovatel regionální distribuční soustavy účtuje tuto cenu provozovateli lokální distribuční soustavy za elektřinu dodanou zákazníkům, jejichž zařízení je připojeno k této lokální distribuční soustavě, včetně lokální spotřeby výrobců, jejichž zařízení je připojeno k této distribuční soustavě, a za ostatní spotřebu provozovatele lokální distribuční soustavy. Provozovatel lokální distribuční soustavy sděluje množství elektřiny, za které je cena účtována, provozovateli regionální distribuční soustavy; konečnou hodnotu zašle provozovateli regionální distribuční soustavy do dvacátého osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, za který se vyúčtování ceny podle tohoto odstavce provádí.

V odstavci třetím § 33 Pravidel trhu s elektřinou bylo uvedeno, že cena na krytí vícenákladů spojených s podporou elektřiny se nehradí za elektřinu spotřebovanou při provozu přečerpávacích vodních elektráren v režimu čerpání a za elektřinu spotřebovanou zákazníky ve vymezeném ostrovním provozu v zahraničí napojeném na elektrizační soustavu.

Přestože tedy v období před 1.1.2013 Zákon o podpoře definoval úhradu POZE jako složku ceny za přenos elektřiny nebo ceny za distribuci elektřiny z jeho vazby na shora uvedené ustanovení § 33 odst. 2 Pravidel trhu s elektřinou plyne, že úhrada POZE neměla být účtována provozovatelem RDS pouze v situaci, kdy z jeho strany dochází k poskytnutí služby distribuce, ale rovněž v případech ostatních včetně výslovně zmíněné situace lokální spotřeby výrobců.

S účinností od 1.1.2013 byl Zákon o podpoře nahrazen zákonem č. 165/2012 Sb., (Zákon o POZE). Dle § 28 odst. 1 Zákona o POZE operátor trhu má právo na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny a provozní podporou tepla. Tyto náklady jsou operátorovi trhu hrazeny provozovatelem regionální distribuční soustavy a provozovatelem přenosové soustavy z finančních prostředků, které tvoří složku ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, a dále dotací z prostředků státního rozpočtu.

Dle § 13 odst. 1 Zákona o POZE operátor trhu účtuje provozovateli regionální distribuční soustavy a provozovateli přenosové soustavy složku ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny a provozovatel regionální distribuční soustavy a provozovatel přenosové soustavy je povinen ji hradit operátorovi trhu. Způsob a termíny účtování a hrazení složky ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny stanoví prováděcí právní předpis.

Tímto předpisem byla vyhláška č. 439/2012 Sb., o stanovení způsobu a termínů účtování a hrazení složky ceny za přenos elektřiny, přepravu plynu, distribuci elektřiny a plynu na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, decentralní výroby elektřiny a biometanu a o provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o zúčtování), která v ustanovení § 2 odst. 1 stanovila, že provozovatel regionální distribuční soustavy vyúčtuje složku ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny provozovateli lokální distribuční soustavy za množství elektřiny, za které se hradí složka ceny za přenos elektřiny nebo ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny). Provozovatel lokální distribuční soustavy

sděluje množství elektřiny, za které je cena zúčtována, provozovateli regionální distribuční soustavy podle vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou).

Ustanovení § 28 odst. 5 Zákona o POZE stanovilo, že cenu na krytí nákladů podpory stanoví ERÚ dle právního předpisu, který upravuje způsob regulace cen v energetických odvětvích a postupy pro regulaci cen. Tím byla vyhláška č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Vyhláška o způsobu regulace cen“), která v příloze č. 6 stanovila vzorec pro výpočet obsahující proměnnou RMES, která představovala plánované množství elektřiny pro regulovaný rok dodané zákazníkům v České republice včetně odběru výrobců druhé kategorie, ostatní spotřeby provozovatele přenosové soustavy a provozovatelů distribučních soustav, lokální spotřeby výrobců a spotřeby zákazníků v ostrovním provozu na území České republiky prokazatelně odděleném od elektrizační soustavy, kromě elektřiny pro čerpání přečerpávacích vodních elektráren a technologické vlastní spotřeby elektřiny výrobců, stanovené Úřadem. Z předmětného regulačního vzorce je zřejmé, že ERÚ při jeho sestavování a při výpočtu úhrady za POZE (v Kč/MWh) vycházel z toho, že se úhrada za POZE bude hradit i za lokální spotřebu výrobců, kterou žalobce v tomto řízení označuje zkratkou „vlastní spotřeba elektřiny“.

Ze všech shora uvedených právních předpisů v jejich vzájemných souvislostech plyne, že jak pro období do 31.12.2012, tak rovněž i pro období od 1.1.2013 zde existoval právními předpisy stanovený rámec, na základě něhož měly provozovatelé RDS účtovat na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny úhradu POZE (právně označenou jako složku ceny na distribuci elektřiny) s tím rozdílem, že zatímco pro období do 31.12.2012 byla prostřednictvím ustanovení § 33 odst. 2 Pravidel trhu s elektřinou vymezena pozitivním i negativním výčtem elektřina, na níž se právo účtovat úhradu POZE vztahuje, pro období od 1.1.2013 již žádné vymezení elektřiny, která by této platbě podléhala v právním řádu nelze nalézt.

Zákon o POZE byl s účinností od 2. října 2013 novelizován, kdy v ustanovení § 28 byl změněn odstavec 4, na základě kterého cenu na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny hradí „a) zákazník za množství elektřiny jím spotřebované, b) výrobce provozující výrobu elektřiny za množství elektřiny jím spotřebované včetně množství elektřiny spotřebované jiným účastníkem trhu s elektřinou bez použití přenosové nebo distribuční soustavy, c) provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy za ostatní spotřebu, s výjimkou množství elektřiny spotřebované pro čerpání přečerpávacích vodních elektráren, spotřebované zákazníkem v ostrovním provozu na území České republiky prokazatelně odděleném od elektrizační soustavy, spotřebované pro technologickou vlastní spotřebu elektřiny a spotřebované pro pokrytí ztrát v přenosové a distribuční soustavě.“. Z tohoto ustanovení tedy plyne, že vymezení elektřiny, která úhradě POZE podléhá a tedy okruh adresátů, kteří jsou povinni úhradu POZE provozovatelům RDS odvádět byl do právního řádu opětovně zakotven, přičemž se tak prvně stalo výslovně formou zákona. Pod písmenem b) tohoto nového ustanovení je pak zakotveno, že povinnost hradit úhradu POZE má provozovatel LDS rovněž ve vztahu k elektřině, kterou případně spotřeboval bez využití přenosové či distribuční soustavy. Tato úprava se pak nezměnila ani po 21.5.2015, kdy byl Zákon o POZE opět novelizován, když došlo pouze k té změně, že ustanovení § 28 odst. 4 Zákona o POZE bylo v prakticky téže znění v zákoně stanoveno v odstavci pátém, který stanovil, že „cenu na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny hradí: ... b) výrobce elektřiny provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy, k níž je výroba elektřiny přímo připojena, za množství elektřiny spotřebované výrobcem elektřiny nebo jiným účastníkem trhu s elektřinou bez použití přenosové soustavy nebo distribuční soustavy, ..., d) provozovatel

lokální distribuční soustavy provozovateli distribuční soustavy, ke které je lokální distribuční soustava připojena, za množství elektřiny jemu dodané podle smlouvy o dodávce elektřiny a za množství elektřiny spotřebované v lokální distribuční soustavě výrobcem elektřiny nebo jiným účastníkem trhu s elektřinou bez použití distribuční soustavy, ... “. Zákonem přímo stanovená úhrada POZE ve vztahu k vlastní spotřebě žalobce tedy v právní úpravě zůstala upraven i nadále.

Mezi stranami sporu panovala shoda v tom, že pro období od 1.1.2013 do 30.9.2013 nebyl okruh adresátů povinnosti hradit úhradu POZE zákonem vymezen, když i dle žalovaného ustanovení § 28 odst. 1 Zákona o POZE vykazuje nejasnosti, které je nutné překlénout výkladem.

Z ustanovení § 28 odst. 1 Zákona o POZE je zřejmé, že operátorovi trhu vzniká právo na úhradu POZE. Tyto náklady hradí provozovatel distribuční soustavy a provozovatel přenosové soustavy. Ustanovení nicméně nestanoví tuto povinnost pro přímo určenou skupinu osob za současného vyloučení osob jiných (na rozdíl od právní úpravy účinné do 31.12.2012 a počínaje dnem 1.10.2013).

Za užití teleologického výkladu daného ustanovení, v jehož rámci se výklad orientuje na objektivní smysl a účel zákona při zvažování otázky, jaká je funkce interpretovaného ustanovení, proč je v zákoně obsaženo a co se jím sleduje pak soud ve shodě s žalovaným vychází z toho, že účelem Zákona o POZE je v zájmu ochrany klimatu a ochrany životního prostředí, především podpora a využití obnovitelných zdrojů a zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě primárních energetických zdrojů k dosažení stanovených cílů stanovených EU primárně pak promítnutí Směrnice č. 2009/28/ES 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů. Základním úkolem Směrnice je nastavení legislativního rámce pro postupné zvyšování využívání podpory obnovitelných zdrojů. Účel právní normy je tedy nepochybný - cílem uvedeného ustanovení je získání peněžních prostředků pro následné závazné naplňování cílů, na nichž je založen Zákon o POZE a které vycházejí z právních předpisů EU.

Zákazníci ve smyslu Zákona o POZE jsou recipienty uvedené podpory a je ospravedlnitelné, aby nesli část nákladů na získávání této podpory, a to prostřednictvím úhrady za POZE. Naproti tomu zde není důvod pro úpravu, podle níž by tyto náklady nesli pouze někteří ze zákazníků, kteří ale jinak v plném rozsahu využívají výhod podpory. Uvedené rozdíly by vedly k diskriminaci zákazníků, kteří byli nuceni úhradu za POZE zaplatit, oproti zákazníkům, kteří by tuto povinnost neměli. V situaci, kdy je podporu výroby elektřiny možné čerpat i za vlastní spotřebu elektřiny, neexistuje důvod, pro který by se subjekty, u nichž k vlastní spotřebě elektřiny dochází, neměly na financování systému podpory spolupodílet.

Soud se s žalovaným shoduje v tom názoru, že pokud by dovodil, že v období od 1.1.2013 do 30.9.2013 nebyla zákonem výslovně povinnost hradit úhradu POZE stanovena a nelze ji dovodit ani ústavně konformním výkladem, bylo by nutné dovodit závěr o neoprávněnosti výběru úhrady POZE nejen ve vztahu k elektřině, kterou vyrobil a následně spotřeboval či dále distribuoval žalobce, ale rovněž by v daném časovém období docházelo k neoprávněnosti výběru úhrady POZE ve vztahu ke všem ostatním subjektům, kteří odebírali elektřinu z RDS provozované žalovaným.

Jedná se nepochybně o subjekty v řádu tisíců osob ať již právnických či fyzických (a v rámci území celé České republiky jistě o počty osob řádově vyšší), kterým by při výkladu, který zastává žalobce za podpory argumentace, které se mu dostalo ze strany ERÚ a jeho předsedkyně ve shora uvedeném správním řízení, byly v období od 1.1.2013 do 30.9.2013 účtovány úhrady POZE ze strany poskytovatele služeb distribuce elektřiny neoprávněně, když ani jim (pokud zákonná úprava nevymezovala výslovně adresáty této povinnosti) tehdy zákon takovou povinnost neukládal.

Takový závěr by však nastolil stav, kdy ačkoliv zákon výslovně stanoví žalovanému povinnost hradit operátorovi trhu úhrady POZE, nebyla by zde žádná skupina subjektů, od níž by bylo možné takovou úhradu žádat, což rozhodně nebylo a není ve shodě se smyslem a účelem Zákona o POZE.

Jako hodné zřetele soud hodnotí rovněž další skutečnosti. Z důvodové zprávy k Zákonu o POZE žádným způsobem neplyne, že by zákonodárce (v podobě Poslanecké sněmovny ČR) chtěl při přijetí Zákona o POZE okruh adresátů povinnosti hradit úhradu POZE oproti stavu plynoucímu z úpravy účinné do 31.12.2012 (srov. § 33 odst. 2 Pravidel trhu s elektřinou) snižovat, natož tuto množinu adresátů povinnosti ponechat zcela prázdnou.

Byl to pak Energetický regulační úřad, který až v době, kdy již byl přijat Zákon o POZE, prostřednictvím vyhlášky č. 438/2012 Sb., bez jakéhokoliv věcného zdůvodnění a zejména bez náhrady zrušil s účinností od 1.1.2013 ustanovení § 33 Pravidel trhu s elektřinou, které okruh adresátů povinnosti hradit úhradu POZE obsahoval.

Že se jednalo o krok nekoncepční bez vazby na s účinností od 1.1.2013 přijímaný Zákon o POZE plyne z toho, že jak Ministerstvo průmyslu a obchodu průmyslu a obchodu (srov. č.l. 109), tak rovněž samotný ERÚ (ve svém výkladovém stanovisku č. 2/2013 ze dne 11. července 2013 na č.l. 107) dovozovali závěr, že příspěvkem na podporu elektřiny produkovanou podporovanými zdroji má být zatížena veškerá spotřeba elektřiny tak, jak tomu bylo i před účinností zákona č. 165/2012 Sb. a že se tedy povinnost hradit úhradu POZE vztahuje také v době po 1.1.2013 na lokální spotřebu elektřiny (tj. spotřebu elektřiny žalobce v rámci jím provozované LDS).

Z ustanovení § 28 Zákona o POZE plyne, že finanční prostředky na uvedenou podporu (tj. podporu podporovaných zdrojů energie) se mají získat jednak ze státního rozpočtu a jednak z úhrady za POZE, když na tyto prostředky měl, v souladu s ustanovením § 13 odst. 1 a 28 odst. 1 Zákona o POZE, nárok operátor trhu, jímž je společnost [redacted] tj. navrhovatel ve shora zmiňovaném řízení před ERÚ). Z ustanovení § 28 odst. 6 Zákona o POZE plyne, že uvedené prostředky tvoří skutečné výnosy operátora trhu a je z nich hrazena podpora výroby elektřiny a provozní podpora tepla v České republice. Limit finančních prostředků, kterými na podporu výroby elektřiny a provozní podporu tepla přispívá stát, je stanoven vládním nařízením. Zbylé prostředky je nutné vybrat ve formě úhrady za POZE. Je tedy zřejmé, že pro to, aby byl celý systém podpory udržitelný, musí prostředky od státu spolu s prostředky z úhrady za POZE být v takové výši, jaká je následně přerozdělena mezi příjemce podpory, nikoliv nižší. Soud se shoduje s žalovaným v názoru, že je v zájmu všech, kteří se na úhradě Příspěvků POZE podílejí, aby jeho výše byla co nejnižší. V případě, kdy by se v rozhodném období úhrada POZE neměla hradit (neboť by neexistoval adresát takové povinnosti), vznikl by všem subjektům, které úhrady POZE hradily, nárok na její vrácení. To by však vedlo při realizaci takového postupu (který zvolil svou žalobou žalobce), že by v systému podpory výroby elektřiny chyběly finanční prostředky v řádu miliard korun, se kterými tento systém počítal, a které na své financování využil (viz. Příloha č. 6 Vyhlášky o regulaci cen, která

s úhradou POZE za vlastní spotřebu počítá). Výsledkem tohoto deficitu značné části prostředků financování zákonem předpokládaného systému podpory by byl vznik potřeby tento deficit dodatečně doplnit, což nepředpokládá patrně jiný zdroj, než že by se tak stalo z prostředků státního rozpočtu. Soud prozatím nezaznamenal, že by se nároku založeného na tvrzeních a argumentaci žalobce domáhal vůči některému z provozovatelů RDS subjekt na úrovni zákazníka z řad fyzických osob, nicméně z jeho vlastní činnosti je mu známo, že se nároků obdobných požadavku žalobce domáhá více subjektů a že jejich požadavky za rozhodné období dosahují rovněž částek v řádu stovek miliónů Kč. Proto se soud ztotožňuje s žalovaným i v tom směru, že na výkladu, který zastává žalovaný a rovněž soud prvního stupně v tomto rozhodnutí je dán veřejný zájem.

Soud tedy ve shodě se shora uvedenými skutečностями rekapituluje, že v důsledku historického a teleologického výkladu nelze spojovat právní nárok na účtování úhrady POZE pouze s elektřinou, u níž je přítomna složka distribuce elektřiny. I pro případ, že by se však jako správný jevil závěr, že při definování úhrady POZE jako složky ceny za distribuci, je možné účtovat úhradu POZE pouze tam, kde dochází k distribuci elektřiny, vznikají zde při posuzování nároku žalobce problémy, neboť po skutkovém posouzení vztahů existujících v jím provozované LDS lze dovodit shodu s žalovaným v tom směru, že při výkladu právních předpisů v rozhodném období ve shodě s argumentací žalobce, by zde docházelo k nerovnoprávným vztahům mezi zákazníky.

Závěr v tom směru, že žalobce jako provozovatel LDS nebyl v rozhodném období povinen hradit úhrady POZE, je neudržitelný i vzhledem k argumentaci o porušení zákazu diskriminace mezi zákazníky, na níž žalované dle soudu přiléhavě poukázal.

Dle § 25 odst. 10 písm. d) Energetického zákona má provozovatel distribuční soustavy (tj. nejen žalovaný jako provozovatel RDS ale rovněž žalobce jako provozovatel LDS) povinnost mimo jiné zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro distribuci elektřiny distribuční soustavou.

Situace, v níž by povinnost odvádět úhradu POZE měl pouze ten zákazník, který by byl přímo připojen do RDS, ale již ne ten zákazník, který by byl připojen do LDS považuje rovněž soud za diskriminační, když se shoduje rovněž v názoru na to, že zákaz diskriminace představuje stěžejní princip demokratického právního státu.

Soud se tedy sice ztotožňuje se závažností argumentu žalobce (převzatého z argumentace v rozhodnutí předsedkyně ERÚ) v podobě ústavně zakotveného pravidla, že povinnosti mohou být ukládány pouze zákonem či na základě zákona a v jeho mezích. Problém však je, že přes svou zdánlivou přesvědčivost výklad učiněný ze strany předsedkyně ERÚ neobstojí před možností jiného výkladu, který ve sporu poskytla strana žalovaná, a to sice výkladu teleologického. Při jeho využití soud ve shodě s žalovaným dospívá k závěru, že aplikace zákonné úpravy ve smyslu, který dovozuje žalobce (a též ERU) přináší v dalších vztazích, do kterých vstupují žalobce i žalovaný prvky, které jsou neslučitelné se spravedlivou úpravou předmětné oblasti vztahů, když zakládají vztahy nerovnosti a diskriminace (zejm. mezi zákazníky provozovatele LDS oproti zákazníkům RDS).

S poukazem na žalovaným učiněný odkaz na ústavněkonformní interpretaci právních předpisů (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 48/95) tedy soud v situaci, kdy určité ustanovení právního předpisu umožňuje dvě různé interpretace, přičemž jedna je v souladu s

ústavními zákony a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky, a druhá je s nimi v rozporu, interpretoval ustanovení § 13 a § 28 Zákona POZE ústavně konformním způsobem, který nezakládá ve vztazích dotčených subjektů právní úpravy prvky diskriminace a tedy přijal závěr, že v období od 1.1.2013 do 30.9.2013 bylo prostřednictvím ustanovení § 28 odst. 1 Zákona o POZE ve spojení s výkladem souvisejících podzákoných norem (viz. výše) upraveno oprávnění žalovaného účtovat úhradu POZE i za tu elektřinu, kterou žalobce označil jako „vlastní spotřeba elektřiny“.

Proto soud nárok žalobce na vydání bezdůvodného obohacení shledal v celém rozsahu nedůvodným, neboť dospěl k závěru, že účtování úhrad POZE se v rozsahu, která žádal žalobce vrátit, dělo na základě právního důvodu, když povinnost k platbě příspěvku POZE vzniká i v případě, že je do LDS dodávána elektřina, která je vyrobena žalobcem a v rámci LDS též žalobcem částečně spotřebována. Tuto povinnost by žalobce neměl v případě, kdy by se jednalo o lokální spotřebu výrobce spotřebovanou v areálech výroben. Žalobce v průběhu řízení netvrdil, že by sám spotřebovával elektřinu přímo v areálu výroben. Naopak. Provedeným dokazováním (měsíční výkazy o konečné spotřebě v LDS zasílané žalobci operátorovi trhu) bylo prokázáno, že sám žalobce vykazoval tuto spotřebu jako nulovou. V této souvislosti je nutno uvést, že se soud dále blíže nezabýval výše citovaným rozhodnutím

[redacted], které se týkaly povinnosti hradit příspěvek POZE ve vztahu k elektřině vyrobené pouze ve výrobně elektřiny a tam spotřebované bez jakékoliv distribuce.

[redacted] soud souhlasí i s námitkou žalovaného ohledně nedostatku své pasivní věcné legitimace. Žalovaný nebyl povinen hradit úhradu POZE operátorovi trhu ze svých vlastních prostředků, ale z prostředků vybraných od jiných subjektů a veškeré takto vybrané prostředky, které od žalobce (i dalších subjektů) žalovaný obdržel jako úhradu POZE, obratem odvedl operátorovi trhu. Žalovaný proto s poukazem na výběr judikatury (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2552/2011, sp. zn. 33 Odo 477/2003) dovozoval, že žalobce musí požadavek na vrácení vydaného plnění (úhrad POZE) uplatnit u subjektu, který má současně předmětné plnění ve své dispozici, kdy žalovaný dovozoval, že tímto subjektem je operátor trhu.

Podle ust. § 451 odst. 1 zákon č. 40/1964 Sb., obč. zák. platilo, že kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat. V odstavci druhém téhož ustanovení bylo uvedeno, že bezdůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.

Žalovaný namítal, že na jeho straně zejména nebyla dána podmínka nutná pro vznik bezdůvodného obohacení spočívající v získání majetkového prospěchu. V daném případě totiž nenastalo zvětšení majetku žalovaného, neboť žalovaný Zákonem o POZE předvídaným způsobem odeslal platbu úhrady POZE operátorovi trhu. Jelikož v daném případě došlo ze strany žalovaného k následnému odevzdání jím přijatého plnění oprávněné osobě, nemohlo na jeho straně ke vzniku bezdůvodného obohacení dojít.

Soud se s touto argumentací žalovaného ztotožňuje. Žalovaný způsobem předvídaným z.č.165/2012 Sb. po vybrání příspěvku od žalobce tento ihned převedl operátorovi trhu (OTE, a.s.). Nejednalo se tedy nikdy o vlastní prostředky žalovaného, který měl v tomto smyslu na základě zákona postavení prostředníka, který příspěvek na POZE pouze vybral, ale ihned dál

odvedl operátorovi trhu. Ostatně tento způsob nakládání s vybranými prostředky, musel být žalobci zcela jistě znám. Soud též souhlasí s argumentací žalobce v tom směru, že kdyby měl nároku vyhovět vůči žalovanému, založil by stav, kdy by žalovaný musel vynaložit vlastní prostředky na získání vyplacených prostředků zpět, tedy nastala by situace, kterou zákon o podpoře a ni zákon o POZE nikdy nepředpokládal. Stejný závěr se uplatní k žalovanému odvedené DPH.

Žalovaný měl v řízení plný procesní úspěch, a proto mu soud dle § 142 odst. 1 o.s.ř. přiznal plnou náhradu nákladů řízení, která je tvořena odměnou advokáta za právní zastoupení podle vyhl.č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl.č.276/2006 Sb., kdy náklady sestávají z odměny dle §7 ve výši 1.988.400,- Kč (za 12 úkonů právní služby po 165.700,- Kč z tarifní hodnoty 303.468.662,92 Kč - převzetí zastoupení, účast na jednání soudu dne 23.6.2016, 8.6.2017 a 17.7.2017 a vyjádření ze dne 21.12.2015, 31.3.2016, 20.6.2016, 31.8.2016, 5.1.2017, 21.3.2017, 30.5.2017, 26.6.2017 a z náhrady hotových výdajů dle §13 odst. 3 vyhl.č. 177/1996 Sb. ve znění vyhl.č.276/2006 Sb. ve výši 3.600,- Kč za 12 úkonů právní služby po 300,- Kč. K těmto částkám je nutno přičíst 21% DPH ve výši 418.320,- Kč podle ust. §137 odst.3 o.s.ř. Celkem tak soud přiznal žalovanému náhradu nákladů řízení v částce 2.410.320,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost uložená tímto rozsudkem splněna řádně a včas, lze se jejího splnění domáhat návrhem na soudní výkon rozhodnutí.

V Děčíně dne 17. července 2017

Za správnost vyhotovení:
Petra Pavlíčková

Mgr. Petr Červinka, v.r.
soudce